

מי יירש את מפ"ס?

גדירי וארון רוצים לעבוד
הירדן + סוציאליזם?

במפלגה.
אין גם לזלזל באמיתות ההשקפה הציונית של מפ"ס, המפרידה בינו ובין מק"י. לעומת זאת לא קיימת הפרדה זו בין ערביי מפ"ס, מסוגו של רוסטום בסטוני, ובין מק"י. במידה שלא יפריעו לכך גורמים אישיים, יצטרפו ערבים אלה על ערביי מק"י.

נית כאחד, תמשיך את מסורת הפלמ"ח ותדגול באיחוד הארץ עד לירדן.
מתנגדי הפילוג דואגים בעיקר לשלמות ה-תנועה הקיבוצית. הם חוששים לא רק שהפילוג יחליש את הקיבוצים, אלא גם יוביל את השומר-הצעיר למבוי סתום אנטי-ציוני. הם חושבים שתפקידם הוא לעצור בעד השומר-הצעיר, להציל את נפשו.

● מתקבל עתה ביותר עזיבת שטחים-תתפוגג לשדוש תנועות נפרדות. בהתאם לקו הפילוג הקיימים, הדבר ישאיר את מפא"י למעשה ללא אופוזיציה יעילה ומרכזת משמאל.

מכל הפלגים, נראה שיש סיכוי רב יותר לפלג של אחדות-העבודה, שיצמוד בשתי רגליו בתוך המחנה הציוני. פלג זה יהיה מכמה בחינות יותר לאומני ממפא"י עצמה, יוכל להצביע על עבר מפואר בשטח ההגשמה החלוצית, יציג לנוער שורה של מנהיגים צעירים שעלו לגדולה בפלמ"ח ובהגנה. יש להניח שתנועה זו תזכה ללמעלה ממחצית הקולות שקיבלה מפ"ס בבחירות לכנסת השנייה. השתתפותה בקואליציה הממשלתית אינה בלתי נמנעת, ביחוד אם יהיה דוד בן-גוריון מוכן להחזיר את חבריה לעמדות של השפעה במערכת הבטחון ובאגוד המקצועית. תנועת השומר-הצעיר לא תוכל במצב זה לזכות בכוח רב מחוץ לתחומי הקיבוץ הארצי וחניכיו בערים. היא תהיה, כפי שהיתה בעבר, תנועה בעלת דעות נוקשות, שכוחה העיקרי יהיה ברמה האנושית של חבריה, בהגשמה ובקולקטיביות רעיונית. לא תהיה זאת תנועה בעלת כושר התפשטות. היא תסען שהיא חלק מן המחנה הקוממניסטי הבינלאומי, אך תמר למעשה את מרו"ח בניינים ציוניים, תהיה סטואיסטית ב-ענייני.

לזכות בכוח רב מחוץ לתחומי הקיבוץ הארצי וחניכיו בערים. היא תהיה, כפי שהיתה בעבר, תנועה בעלת דעות נוקשות, שכוחה העיקרי יהיה ברמה האנושית של חבריה, בהגשמה ובקולקטיביות רעיונית. לא תהיה זאת תנועה בעלת כושר התפשטות. היא תסען שהיא חלק מן המחנה הקוממניסטי הבינלאומי, אך תמר למעשה את מרו"ח בניינים ציוניים, תהיה סטואיסטית ב-ענייני.

● גם סיכויי של משה סנה ותנועתו החדשה אינם נראים כ-מוחזרים.

כאשר קיימת סתירה בולטת בין הציונות והקומוניזם, לא ימצאו אנשים רבים שידגלו בשני האידיאלים בעת ובעונה אחת. אפילו אם יצליח סנה למצוא לכך הנמקה הגיונית.

משה סנה יוכל להצטרף למק"י, אולם הדבר לא ימצא חן, לא בעיניו ולא בעיני מק"י.

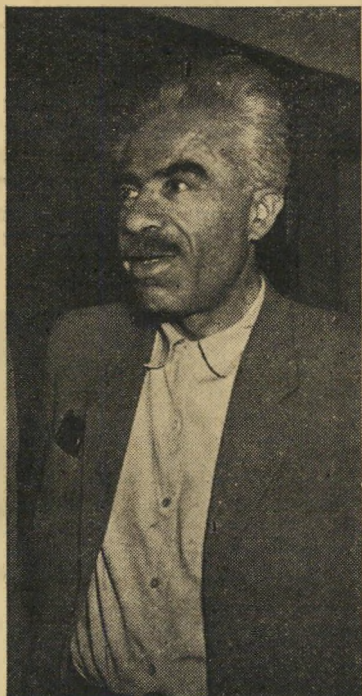
בעיני מק"י היה ערך רב לסנה כל עוד היה סיכוי שיביא עמו את הגדולה הגדולה של מפ"ס. אולם עתה יפול כוחו של פלג סנה מכוחה של מק"י עצמה. הצטרפותו של מנהיג כה דינאמי לא תחליב את מנהיגי מק"י, המזוהים פחות.
גם משה סנה לא יוכל למצוא בקלות את מקומו במפלגה שקיימת בה מרות מוחלטת נוקשה, ביחוד אם לא ינתן לו מקום בולט בהנהגה. אם ינתן לו מקום כזה, לא תהיה לו כל ערובה שלא יפול קרבן לסיפור הבא

להתחשב בדעותיהם של אנשים, בעיקר בערים. האוהדים את מפ"ס ומצביעים בעדה, מכחיזים להשתייך אליה רשמית.

אוהדים אלה אינם נמצאים משמאל של מפלגה, כי כל המשמאל ממנה הולך מ-טבעו למק"י. הם נמצאים מימנה, בינה לבין מפא"י.

● ברור לחלוטין שמשה סנה יוצא ממפ"ס, אך לא ברור ונדון אם שאר שני הפלגים ישארו מאוחדים, או אם יתפלגו גם הם.

בין אנשי לאחדות-העבודה קיימת זה מ-כבר התרועעות גדולה סביב לשאלה זו. שר-אפים לפילוג מוחלט: רוב היסודות הצעיר

מאיר יערי מוכן להתבודד קומוניזם — קומוניזם?

ריס, המלוכדים מסביב לישראל גלילי ויגאל אלון, חברים ותיקים מסוגו של חברה-הכנסת בריהודה. מתנגדים לפילוג: ותיקי הקיבוץ המאוחד, מסוגו של אהרון ציולינג.

מצדדי הפילוג סבורים שאין כל משותף ביניהם לבין השומר-הצעיר. הם בטוחים שבי-מקרה של פילוג יעברו אליהם כל אוהדי מפ"ס הבלתי-מאורגנים, וכן החלקים הבלתי-מרוצים בתוך מפא"י. הם רוצים להקים מפלגה שתהיה חלוצית-סוציאליסטית ולאומית

● השינוי הגדול הראשון שיחול במדינה עקב הכרזת-המלחמה ה-סובייטית, יפגע בשוויון המשקל ה-מפלגתי.

המציאות החדשה אינה יכולה לפגוע ביו-דות הרעיוניים של מפלגה שהיא ציונית ב-עיקרה. מפלגה כזאת רק תתרחק עתה עוד יותר מן הקומוניזם. אין היא יכולה גם לפגוע במפלגה קומוניסטית אמיתית. היא רק תר-חיק אותה עוד יותר מן הציונות.

אולם היא משמשה את הקרקע מתחת לרגליה של מפלגה המתמרת להיות גם ציונית וגם קומוניסטית. הקרבן הגדול הראשון יהיה מפ"ס.

● השאלה הגדולה היא כיצד תתפרק מפ"ס, מה יעשה כל אחד מחלקיה. המציאות החדשה יוצרת שלושה מחנות עיקריים חשובים זה מזה תכלית שינוי, חותרים כל אחד למטרה שונה: אנשי לאחדות העבודה, שחוס השדרה של-הם עובר בקיבוץ-המאוחד ובסניפים העירוני-יים; אנשי השומר-הצעיר, המרוכזים במשקי ה-קיבוץ הארצי; אנשי סנה.

● סימן השאלה הגדול מרחף על פני הקבוצה האחרונה.

לא ברור בשעה זו מי ילך עם סנה. הדבר תלוי במידה רבה בהתפתחות התעמולה ה-סובייטית נגד הציונות. יש לסנה קבוצה אוהדים בסניפים העירוניים ובנוער המאורגן של המפלגה, אולם לא ברור כמה מאוהדי סנה בקבוצים ישארו נאמנים לו.

דרכם של הקיבוצים אינה כפופה רק ל-שיקולים של הגיון אידיאולוגי. חשובים לא-פחות, ואולי יותר, האינטרסים הכלכליים של הקיבוצים והזיקה לערכים חלוציים.

אין ספק רב שהרוב המפא"י ובני ברך תו בממשלת ישראל ובהסתדרות הציונית יפעילו את מלוא הלחץ החומרי נגד כל מי שיתניב, במערכה הקרובה, לצד המחנה הסובייטי. פירוש הדבר: ניתוק מן הקרנות הציוניות ומכספי הסעד האמריקאי, ניתוק הנוער העולה (שהוא כיום העתודה העיקרית להשלמת המשקים). אמצעים אלה עלולים לפגוע קשה בכל קיבוץ במדינה, והם יהיו גורם חשוב לרצון אנשי הקיבוצים להוציא את אוהדי סנה מחוץ למחנה החלוצי. בשעת התנגשות בין האידיאל הציוני וה-אידיאל הקומוניסטי, תנצח החלוציות ה-ציונית בלב כל אנשי הקיבוץ.

● גורם עיקרי שני, המשפיע את הוא על הרצון להוציא את סנה מחוץ למפלגה, הוא הצורך

משה סנה הורף שמאלה, שמאלה, שמאלה ציונות — ציון + מוסקבה?